ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 10 септември 2014 година

за наблюдение на наличието на 2- и 3-монохлорпропан-1,2-диол (2- и 3-MCPD), 2- и 3-MCPD естери на мастните киселини и глицидилови естери на мастните киселини в храните

(текст от значение за ЕИП)

(2014/661/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

(1) 3-монохлорпропан-1,2-диол (3-MCPD) е замърсител при преработката на храни, класифициран като възможен канцероген за човека, за който е установена приемлива дневна доза (ПДД) от 2 μg/kg телесно тегло ([1]). Максималното допустимо количество от 20 μg/kg за хидролизирани растителни протеини (HVP) и соев сос е посочено в Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията ([2]) по отношение на течни продукти, съдържащи 40 % сухо вещество, което съответства на не повече от 50 μg/kg в сухото вещество.

(2) Естерите на 2- и 3-монохлорпропан-1,2-диол (MCPD) и глицидиловите естери са съществени замърсители на преработените хранителни масла, използвани като храни или хранителни съставки. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) се съгласи с оценката за 100 % освобождаване на 3-MCPD от естерите му при човека ([3]).

(3) Глицидиловите естери на мастните киселини са замърсители, генерирани по време на етапа на отстраняване на миризмите при рафинирането на хранителни масла. Токсикологичната значимост на глицидиловите естери на мастните киселини все още не е напълно изяснена. Самият глицидол се категоризира като вероятен канцероген за хората. Последните научни изследвания показват, че (почти) цялото количество глицидол от естери на мастните киселини се освобождава в храносмилателния тракт на човека.

(4) На 20 септември 2013 г. ЕОБХ публикува научен доклад относно анализа за наличието на 3-монохлорпропан-1,2-диол (3-MCPD) в храните в Европа през периода 2009—2011 г. и предварителна оценка на експозицията ([4]).

(5) Необходими са повече данни за наличие на MCPD естери на мастните киселини и глицидилови естери на мастните киселини, за да се извърши по-точна оценка на експозицията.

(6) Поради това е целесъобразно да се препоръча наблюдение на наличието на MCPD, MCPD естери и глицидилови естери в растителните масла и мазнини, производните храни и храните, съдържащи растителни масла и мазнини,

([1]) Становище на Научния комитет по храните относно 3-монохлорпропан-1,2-диол (3-MCPD), актуализиращо становището на този комитет от 1994 г. (прието на 30 май 2001 г.) http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scf/out91_en.pdf

([2]) Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (ОВ L 364, 20.12.2006 г., стр. 5).

([3]) Становище на Експертната група по замърсителите в хранителната верига (CONTAM) по искане на Европейската комисия относно 3-MCPD естерите http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1048.pdf

([4]) Европейски орган за безопасност на храните, Анализ от 2013 г. на наличието на 3-монохлорпропан-1,2-диол (3-MCPD) в храните в Европа през периода 2009—2011 г. и предварителна оценка на експозицията. Бюлетин на ЕОБХ (EFSA Journal) 2013 г.; 11(9):3381. [стр. 45]. doi:10.2903/j.efsa.2013.3381. Публикувано онлайн на адрес: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1) Държавите членки, с активното участие на стопанските субекти във фуражната и хранителната промишленост, следва да извършват наблюдение на наличието на 2- и 3-MCPD, 2- и 3-MCPD естери на мастните киселини и глицидилови естери на мастните киселини в храните, и по-специално във:

   а) растителни масла и мазнини и производни продукти като маргарин и подобни продукти;

   б) храни за специфична хранителна употреба, както са определени в Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]), предназначени за кърмачета и малки деца, включително храни за кърмачета и преходни храни, както са определени в Директива 2006/141/ЕО на Комисията ([2]) и диетични храни за специални медицински цели, както са определени в Директива 1999/21/ЕО на Комисията ([3]), предназначени за кърмачета;

   в) фини печива, хляб и хлебчета;

   г) консерви от месо (пушено) и консерви от риба (пушена);

   д) снаксове на картофена или зърнена основа, други пържени продукти на картофена основа;

   е) храни, съдържащи растително масло и храни, приготвени/произведени с растителни масла.

   Признава се, че анализът на 2- и 3-MCPD, 2- и 3-MCPD естери на мастните киселини и глицидилови естери на мастните киселини в храните, посочени в букви б) — е), е голямо предизвикателство, като все още не са налични методи на анализ, валидирани от съвместно изследване. Следователно трябва да се обърне специално внимание на анализа на храните, посочени в букви б) — е), за да се гарантира, че получените данни са надеждни.

   Поради това държавите членки, които възнамеряват да анализират наличието на 2- и 3-MCPD, 2- и 3-MCPD естери на мастните киселини и глицидилови естери на мастните киселини в храните, посочени в букви б) — е), могат да поискат, ако е целесъобразно и нужно, техническата помощ от страна на отдел „Standards for Food Bioscience“ на Института за референтни материали и измервания (IRMM) към Съвместния изследователски център на Комисията.

2) С цел да се гарантира, че пробите са представителни за изследваната партида, държавите членки следва да спазват процедурите за вземане на проби, предвидени в част Б от приложението към Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията ([4]).

3) За да се определи наличието на MCPD и глицидол, свързани с естери, се препоръчва използването на стандартните методи на American Oil Chemists Society. Тези методи са газова хроматография/масспектрометрия (GC-MS), които са одобрени от съвместно изследване на растителни масла и мазнини и са публикувани на www.aocs.org.

   Границата на количествено определяне (ГКО) не следва да надвишава 100 μg/kg за анализа на MCPD и глицидол, свързани с естери в хранителните масла и мазнини. За други храни, съдържащи повече от 10 % мазнини, е за предпочитане ГКО да не бъде по-висока, когато се отнася за съдържанието на мазнини в храни, т.е. ГКО за анализа на естери на мастните киселини на MCPD и глицидол в храни, съдържащи 20 % мазнини, следва да не надвишава 20 μg/kg на база общо тегло. За храни, съдържащи по-малко от 10 % мазнини, ГКО следва да не надвишава 10 μg/kg на база общо тегло.

4) Лабораториите следва да разполагат с процедури за контрол на качеството, за да се избегне преобразуването на глицидиловите естери в MCPD естери и обратно по време на анализа. Освен това е необходима недвусмислена спецификация на измерваната величина и отделно докладване на свободните 2- и 3- MCPD в анализираната матрица от 2- и 3-MCPD естери на мастните киселини, тъй като и двете се измерват като 3-MCPD. Следните измервани величини следва да се докладват отделно:

   — 2-MCPD

   — 3-MCPD

   — 2-MCPD естери

   — 3-MCPD естери

   — глицидилови естери.

([1]) Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. относно храни, предназначени за специфична хранителна употреба (ОВ L 124, 20.5.2009 г., стр. 21).

([2]) Директива 2006/141/ЕО на Комисията от 22 декември 2006 г. относно храните за кърмачета и преходните храни и за изменение на Директива 1999/21/ЕО (ОВ L 401, 30.12.2006 г., стр. 1).

([3]) Директива 1999/21/ЕО на Комисията от 25 март 1999 г. относно диетичните храни за специални медицински цели (ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 29).

([4]) Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията от 28 март 2007 г. за определяне на методите за вземане на проби и анализ за официалния контрол върху съдържанието на олово, кадмий, живак, неорганичен калай, 3-MCPD и полициклични ароматни хидрокарбони в храни (ОВ L 88, 29.3.2007 г., стр. 29).

Засега няма доказателства за наличието на свободен глицидол в храните, посочени в точка 1. При все това, когато при анализа се открие свободен глицидол, това следва да бъде докладвано отделно.

5) Държавите членки следва да гарантират, че резултатите от анализите се предоставят редовно (на всеки шест месеца) на ЕОБХ във формàта на ЕОБХ за предаване на данни в съответствие с изискванията на насоките на ЕОБХ относно стандартното описание на пробата (SSD) за храни и фуражи ([1]) и допълнителните специфични изисквания за докладване на ЕОБХ.

   Ще бъде предоставен и опростен формат, с по-малко задължителни полета за попълване, за да се гарантира максимално подаване на полезни налични данни от наблюдението.

6) Ще бъдат изготвени насоки, с които да се гарантира единно прилагане на настоящата препоръка, както и сравнимост при докладването на резултатите.

Съставено в Брюксел на 10 септември 2014 година.

За Комисията

Tonio BORG

Член на Комисията

([1]) http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm